

Please note! This is a self-archived version of the original article.

Huom! Tämä on rinnakkaistalenne.

To cite this Article / Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Popova, K. & Peltola, J. (2023) Lisää puhetta verkostoitumisesta - apuna uusi käsikirja. Yhteiskuntapolitiikka, 2023:3, s. 26-27.

URL: https://issuu.com/opinto-ohjaaja-ammattilehti/docs/opinto-ohjaaja_3_2023_fin_web_2

Lisää puhetta verkostoitumisesta - apuna uusi käsikirja

Nyky-yhteiskunnassa verkostoitumisen merkitys henkilön urakehitykselle ja työelämään sijoittumiselle on keskeinen. Niin sanottujen piilotyöpaikkojen määrä on viime vuosina entistään kasvanut, ja arviolta jo noin 75% avoimista tehtävistä täytetään muulla tavoin kuin perinteisen työpaikkailmoituksen kautta. Tämä koskee erityisesti korkeakoulutusta vaativia tehtäviä. Tästä huolimatta pitkäjänteinen ja tavoitteellinen verkostoituminen ei ole vielä kovin tuttu asia korkeakouluopiskelijoille, sen paremmin kuin ohjaustyötä tekeville ammattilaisillekaan. Oman haasteensa tuo rekrytoinnin, ja sitä kautta myös työelämäverkostoitumisen, siirtyminen erilaisille digitaalisille alustoille. Erityisen hitaasti digitaaliset työelämäverkostot avautuvat työelämän ul-

kopuolella oleville sekä Suomeen muualta muuttaneille henkilöille, joille kielimuuri, yhteiskunnassa vallitsevat ennakkoluulot tai suomalaisen kulttuurin tuntemattomuus voivat luoda erilaisia haasteita.

Arviolta jo noin 75% avoimista tehtävistä täytetään muulla tavoin kuin perinteisen työpaikkailmoituksen kautta.

Olemme ERS-rahoitteisessa DigiMESH-hankkeessa (REACT-EU, 2022–2023) tukeneet kansainvälisten osaajien ja korkeakouluopiskelijoiden mahdollisuuksia löytää koulutustaan vastaavaa työtä kehittämällä heidän verkostoitumistaitojaan erityisesti digitaalisessa ympäristössä. Idea hankkeeseen syntyi Covid-pandemian aikana, kun erilaiset tapahtumat ja tilaisuudet siirtyivät yhteiskunnallisen digiloikan myötä verkkoon. Mahdollisuus kasvokkain tapahtuvaan verkostoitumi-

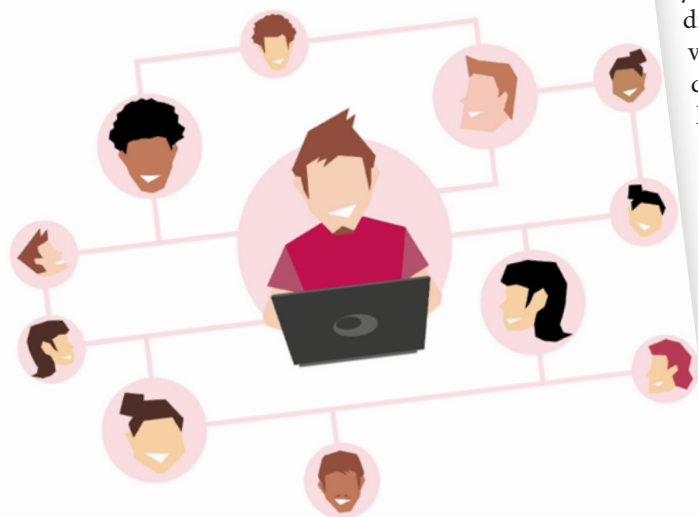
seen väheni ja aktiivinen osallistuminen vaihtui monella passiiviseksi mukanaoloksi. Huomasimme, että digitaalinen verkostoituminen koetaan edelleen melko abstraktina asiana, ja sen haltuun ottamiseksi kaivataan enemmän konkretiaa. Kansainvälisten osaajien lisäksi hanke on kouluttanut myös heitä ohjavia ammattilaisia, kuten ura- ja opinto-ohjaajia sekä työhön valmentajia, jotta heillä olisi nykyistä paremmat valmiudet ottaa verkostoituminen puheeksi asiakkaitensa kanssa.

DigiMESH-hankkeen julkaisu Digiverkostot haltuun -käsikirja digitaalisen verkostoitumisen ohjaukseen on tarkoitettu ensisijaisesti ohjausammattilaisten käyttöön. Käsikirjaa on työstetty yhdessä kohderyhmän kanssa, ja se lähestyy aihetta käytännönläheisesti ja kulttuurisensitiivisesti tarjoten lukijalle konkreettisia tehtäviä ja ideoita ohjaustyöhön. Yksi käsikirjan kehittämistyöhön osallistuneista on Hämeenlinnan ammattikorkeakoulun sosiaalialan opinto-ohjaaja Jesse Sjelvgren, joka ennen Hämeenlinnaan siirtymistään työskenteli uraohjaajana Tampereen ammattikorkeakoulussa.

“TAMKissa ohjasin opiskelijoita digitaalisen verkostoitumisen kysymyksissä erityisesti työllistymis- ja urataitojen vahvistamisen näkökulmasta. Tyypillisiä teemoja ohjauksissa olivat LinkedIn-profiilin päivittäminen ja sen käyttämiseen liittyvät kysymykset sekä oman asiantuntijuuden kehittäminen ja tiedonhaku. Nykyisessä työssäni opinto-ohjaajana tavoitteenani on kannustaa myös sosiaalialan opiskelijoita hyödyntämään sosiaalista mediaa työ- ja harjoittelupaikkojen etsinnässä. Vaikka sosiaalialalla digitaalista verkostoitumista hyödynnetään muita aloja vähemmän, niin on hyvä muistaa, että digitaalinen verkostoituminen mahdollistaa myös oman asiantuntijuuden vahvistamisen ja vaikuttamisen itselle tärkeisiin tee-

TURKU AMK

Hanna Kirjavainen, Janna Peltola, Eerika Yli-Mattila,
Tanja Terkola, Putrus Flouna, Meri Mattus,
Sara Raitmaa & Nora Puukka

**Digiverkostot
haltuun**

- digitaalisen verkostoitumisen
käsikirja ohjausalan ammattilaisille

Jesse Sjelvgren

moihin, joista myös sosiaalialan asiantuntijat hyötyvät.”

Jesse jakaa DigiMESH-hankkeen asiantuntijoiden näkemyksen, jonka mukaan verkostoitumisen käytännöt ovat monelle ohjaustyötä tekeväälle vielä melko vieraita. Aina ei myöskään tiedetä, miten verkostoitumista tulisi asiakastyössä edistää tai kenen vastuulla se on. Opin- to- ja uraohjaajan koulutuksessa teemaa sivutaan vain pinnallisesti.

“...Olen oppinut [verkostoitusohjauksen] taitoja käytännön ohjaustyössä sekä perehtymällä eri lähteistä saataviin oppaisiin ja materiaaleihin. Aiheeseen syventymisen myötä oma kiinnostus oppia lisää on kasvanut ja tavoitteena- ni on jatkossa oppia lisää siitä, miten digitaalista verkostoitumisen teemoja voidaan hyödyntää monipuolisesti opiskelijoiden ohjauksessa.

Ainakin AMK-opiskelijoiden keskuudessa tämä aihe herättää kysymyksiä, joissa ohjaaja voi olla tukena. Uskon, että digitaalisen verkostoitumisen tukemiseen ja ohjaamiseen perehtymisestä

on etua ohjaustyössä toimiville ammat- tilaisille.”

Jesse kannustaakin kollegoitaan tarttu- maan Digiverkostot haltuun -käsikir- jaan, josta hän nostaa esille erityisesti verkostoitumisen tavoitteellisuuden ja sitä tukevat käytännön työkalut, kuten verkostoitumisen askelmallin (Networ- king Steps Model):

“Verkostoitumisesta ja sen tärkeydestä puhutaan kyllä paljon, mutta sen to- teuttaminen pitkäjänteisesti ja suunnitelmallisesti tuntuu usein jäävän taka- alalle. Verkostoitumisen askelmalli on konkreettinen työkalu tämän epäkoh- dan ratkomiseksi ja voikin helpottaa niin ohjaajaa kuin opiskelijaa hah- mottamaan verkostoituminen pitkän aikavälin toimintana, joka perustuu tavoitteelliselle sekä aktiiviselle ja vasta- vuoroiselle toiminnalle.

Aina ei myöskään tiedetä, miten verkostoitumista tulisi asiakastyössä edistää tai kenen vastuulla se on. Opin- to- ja uraohjaajan koulutuk- sessa teemaa sivutaan vain pinnallisesti.

Ohjaustyössä on tärkeitä huomioida myös tunnetekijät ja ohjattavana olevan ihmisen persoona. Kaikki eivät koe ver- kostoitumista yhtä luontevana asiana, ja joitakin se saattaa jopa pelottaa. Onkin hyvä miettiä, miten motivoida opiskeli- jaa verkostoitumisessa.

“Usein myös tuntuu, että verkostoitumi- sen ilosanomasta puhuttaessa saatetaan sivuuttaa verkostoitumiseen liittyvien tunteiden ja ennakkoluulojen keskeinen vaikutus verkostoitumiseen motivoitu- miselle. Oli ilo huomata, että oppaassa tuotiin tätä näkökulmaa esiin ja uskon, että tavoitteellisuuden lisäksi tämä asia

on syytä huomioida, kun kannustetaan opiskelijoita verkostoitumaan digitaali- sissa ympäristöissä.”

Käsikirjaa voi Jessen mukaan hyödyn- tää ohjaajan oman työn tukena eri asia- kasryhmien kanssa yksilö- ja pienryh- mäohjauksen tilanteissa sekä erilaisten uraohjauksen teemoja sisältävien opin- tojaksojen suunnittelun tukena.

“Kokemukseni mukaan erilaiset työka- lut ja valmiit esimerkit, kuten listaukset keskeisistä huomioitavista asioista tai LinkedIn-profiliesimerkit voivat ma- daltaa kynnystä aloittaa digitaalista ver- kostoitumista.”

On hyvä muistaa, että vastuu työelä- mäverkostojen rakentamisesta on aina lopulta asiakkaalla itsellään ohjaajan toimiessa ainoastaan motivaattorina ja sparraajana. Tulevaisuudessa ohjausam- mattilainen voikin ohjata asiakkaansa tutustumaan itsenäisesti hankkeessa tuotettuihin verkostoitumisen työka- luihin. Näitä ovat hankkeen aikana pi- lotoitu, ja kaikille avoin MOOC-kurssi Integration into the Labour Market through Digital Networking sekä ma- talan kynnyksen Verkostoitumisen as- keleet -minipeli, joka avaa verkostoitu- misen askelmallia seitsemän askeleen ja minitehtävän avulla. Käsikirjan sekä lisätietoja MOOC-kurssista ja minipe- listä löydät hankkeen verkkosivuilta: www.digimesh.turkuamk.fi.

Iloa verkostoitumiseen!

Kirjoittajat:

Kirsi Popova, asiantuntija,
Tampereen ammattikorkeakoulu

Janna Peltola, suunnittelija,
Turun ammattikorkeakoulu